



ఒకప్పుడు చందమామను చూపిస్తూ.. గోరుముద్దలు తినిపించేది అమ్మ! పిల్లలు ఆరోగ్యంగా పెరిగేవాడు. ఇప్పుడు.. సెల్ఫోన్ చేతికిచ్చి, ముద్దులు తినిపిస్తుంది. నాన్నేమో.. ట్యాబ్ చూపిస్తూ లాల పోస్తున్నాడు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఎదుగుతున్న బిచ్చాదులను.. పనితనంలోనే అనేక రుగ్మతలు చుట్టుముడుతున్నాయి. పెరుగుతున్న సాంకేతికత కొన్నిరకాల వ్యాధులకు కారణం అవుతున్నది. అందులో ఒకటి ఆటిజం. సెల్ఫోన్లు, ట్యాబ్ల వాడకం పెరిగేకొద్దీ ఆటిజం సమస్య హెచ్చుతున్నది.

# ఆటిజం.. అరువు తెచ్చుకుంటున్నాం!

ఆటిజం అనేది బయటికి కనిపించే ఒక రకమైన మానసిక వ్యాధి లక్షణం. చాలా ఆటిజం కేసుల్లో మాటలు మొదట్లో వస్తాయి. కానీ రెండేండ్ల వచ్చేసరికి మాటలు ఆగిపోతాయి. దీనినే 'రిగ్రెషన్' అంటారు. చాలామంది పిల్లల్లో మొదటి రెండేండ్లలోనే ఇది జరుగుతుంది. ఆటిజం సమస్య ఉన్న చిన్నారుల్లో నాలుగైదు ప్రధాన లక్షణాలు కనిపిస్తాయి.

- భావ వ్యక్తీకరణ లేకపోవడం. అది భాష చరంగా గానీ, హావభావాలు వ్యక్తపరచడంలో గానీ సమస్య ఉంటుంది. అంటే వాళ్లు సరిగ్గా మాట్లాడలేరు.
- ఇతరుల భావాలను గ్రహించలేరు. అంతేకాదు వారి భావోద్వేగాలను వ్యక్తపర్చలేరు.
- సామాజిక బాంధవ్యాలు తెలియదు. అంటే ఇతరులతో కలిసి ఆడుకోవడం, కలివిడిగా ఉండటానికి ఇష్టపడరు. ఒంటరిగా ఉండాలని కోరుకుంటారు.
- చేసిన పనినే మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తుంటారు.
- ఈ చిన్నారుల్లో మానసిక పరిణతి తక్కువగా ఉంటుంది.

ఈ లక్షణాలన్నీ ఆటిజం పిల్లల్లో ప్రాథమికంగా కనిపిస్తుంటాయి. ఈ సమస్యలతో సహజతమవుతున్న వారిని ఆటిజం బాధితులుగా పరిగణిస్తారు.



**కారణాలు**

- ఆటిజం సమస్యకు ఒక ప్రత్యేకమైన కారణమని ఏదీ లేదు. సాధారణంగా 9 నెలల నుంచి 18 నెలలు వచ్చే వరకు పిల్లలు భావాలను వ్యక్తీకరించడంతో పాటు, గ్రహించడం, భాష నేర్చుకోవడం చేయగలుగుతారు. ఈ వయసులో చిన్నారులకు ఫోన్లు, టీవీ, ట్యాబ్ల లాంటివి అలవాటు కావడం వల్ల భావ వ్యక్తీకరణ, భాష నేర్చుకోవడం దెబ్బతింటుంది. స్క్రీన్ టైమ్ కి అలవాటు పడితే ఈ సమస్యలు వస్తాయి.

అమెరికన్ పీడియాట్రిక్ సొసైటీ ప్రకారం మొదటి 3 సంవత్సరాల వరకు పిల్లలను ఫోన్, టీవీకి దూరంగా ఉంచడం మంచిది. వాటికి అలవాటుపడితే ఆటిజం వచ్చే ప్రమాదం ఉందని సదరు సొసైటీ హెచ్చరించింది.

- బహుశ భాషలను నేర్చుకోవాలి రావడమూ పిల్లల్లో ఆటిజం సమస్యకు కారణం కావచ్చు. చిన్నారులకు మాటలు వచ్చే క్రమంలో.. తల్లిదండ్రులు వేరేరూ భాషల్లో మాట్లాడటం వల్ల, పిల్లలకు ఏ భాషను స్వీకరించాలి అర్థం కాదు. వాళ్లు అయోమయానికి గురై భాషపై పట్టుచిక్కపోవడం వల్ల ఆటిజానికి గురయ్యే అవకాశాలు ఉంటాయి.
- యాంటీ బయోటిక్స్ లాంటి ఔషధాలు ఎక్కువగా వాడటం కూడా ఆటిజానికి దారి తీయవచ్చు.
- ఇవీఎఫ్ డ్యూరా జన్మించిన పిల్లల్లో కూడా ఆటిజం రిస్క్ కనిపిస్తున్నది.
- 18 నెలల వయసులో పిల్లలకు ఇచ్చే ఎంఎంఆల్ టీకా వల్ల కూడా ఆటిజం వస్తుందనేది ప్రజల్లో ఉన్న ఒక అపోహ మాత్రమే. దానికి సంబంధించి ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు.

గతంలో ఉప్పుడి కుటుంబాలు ఉండేవి. పిల్లల పెంపకంలో పెద్దల పాత ఆదికంగా ఉండేది. అమ్మమ్మ, నానమ్మ, తాతయ్య, మేనమామ, అత్తయ్య, చిన్నాన్న, పిన్ని... ఇలా ఎవరో ఒకరు పిల్లలతో సమయం గడిపేవారు. అప్పట్లో సెల్ఫోన్లు, ట్యాబ్ల ఉండేవి. మనసుల మధ్య కమ్యూనికేషన్ ఎక్కువగా ఉండేది. నిరంతరం వారి మధ్య ఉండటం వల్ల పిల్లల్లో భాషా వికాసం బాగా ఉండేది. హావభావాల వ్యక్తీకరణతో పాటు మానసిక పురోగతిలోనూ వయసుకు తగ్గ ఉణుతి కనిపించేది. కానీ, ఇప్పుడు ఉప్పుడి కుటుంబాల ఉనికి గణనీయంగా తగ్గిపోయింది. నూటికి 90 శాతం నూత్రియల్ యర్స్ ప్యాపిలీలే ఉంటున్నాయి. దీనితోపాటు తల్లిదండ్రులు ఇద్దరూ ఉద్యోగాలు చేయడం వల్ల పిల్లలు అదేక

సమయం ఒంటరిగా గడపాల్సి వస్తున్నది. మనుషులతో కన్నా డిజిటల్ కమ్యూనికేషన్ ఎక్కువైంది. ఏడాది వయసున్న పిల్లలు కూడా సెల్ఫోన్, ట్యాబ్లతో ఆడుకోవడం కనిపిస్తున్నది. ఇలాంటి పరిస్థితులు సైకె ఆటిజానికి దారితీసే అవకాశాలు లేకపోలేదు.

- లక్షణాలు**
- పిల్లలు తల్లిదండ్రుల కండ్లలోకి కూడా నేరుగా చూడలేకపోవడం
  - వేరువెట్టి పిలిచినా వెంటనే స్పందించకపోవడం
  - ఇతర పిల్లలతో కలిసి ఆడుకోకపోవడం
  - ఒంటరిగా ఉండేందుకే ఇష్టపడటం
  - ఒకే రకమైన బొమ్మతో మాత్రమే ఆడుకోవడం, మరో బొమ్మ ఇస్తే తీసుకోకపోవడం

**రిగ్గ నిర్ధారణ పద్ధతులు**

ప్రత్యేక లక్షణాలు కనిపించిన వెంటనే సంబంధిత వైద్యులను సంప్రదించాలి. ఆటిజాన్ని నిర్ధారించేందుకు ఇప్పటి వరకు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎలాంటి వైద్య పరిష్కారం గానీ, రోగ నిర్ధారణ పద్ధతులు గానీ అందుబాటులో లేవు. కేవలం అనుభవజ్ఞులైన సైకాలజిస్టులు, సైకియాట్రిస్టులు మాత్రమే సమస్యను కొన్ని రకాల పరీక్షల ద్వారా నిర్ధారించగలరు.

6 నెలల్లోనే 50 శాతం సమస్యను నివారించవచ్చు. కనీసం 3 సంవత్సరాల్లో సమస్యను గుర్తించి చికిత్స అందిస్తేనే ఫలితం ఉంటుంది. ఈ 3 సంవత్సరాల గోల్డెన్ టైమ్ దాటితే ఎలాంటి చికిత్సలు అందించినా ఫలితం అశుభం అవుతుంది. ఆటిజం బాధితుల చిన్నారులకు ప్రధానంగా మూడు రకాల డెవలప్ మెంట్ చికిత్స అందిస్తారు. అందులో 1. ఆక్యుపిషన్ థెరపీ 2. బిహేవియర్ థెరపీ 3. స్పీచ్ థెరపీ

**1. ఆక్యుపిషన్ థెరపీ:** పిల్లల్లో ప్రారంభ దశలో జ్ఞానేంద్రియాలు అసంబద్ధంగా ఉన్నట్లు గుర్తిస్తే, ఆక్యుపిషన్ థెరపీ అందించవచ్చు. దీని వల్ల ఇదనేంద్రియాలు నియంత్రణలోకి వచ్చి, సమస్య దాదాపుగా పరిష్కారమవుతుంది.



**2. బిహేవియర్ థెరపీ:** బిహేవియర్ థెరపీతో పిల్లల అసాధారణ ప్రవర్తనను సంబంధించిన సమస్యలు పరిష్కరించవచ్చు.

**3. స్పీచ్ థెరపీ:** ఆటిజం పిల్లల విషయంలో స్పీచ్ థెరపీ చాలా ముఖ్యమైంది. మొదటి రెండు థెరపీ... అంటే ఆక్యుపిషన్ థెరపీ, బిహేవియర్ థెరపీ తర్వాత స్పీచ్ థెరపీ ఇవ్వాలి ఉంటుంది. అప్పుడే ఇది ప్రభావవంతంగా పనిచేస్తుంది.

**సలహాలు**

- ప్రారంభ దశలోనే గుర్తించి నిపుణులైన వైద్యులను సంప్రదించాలి.
- మూడేండ్లలోనే పిల్లలను బ్లైట్ కు దూరంగా ఉంచాలి. అంటే సెల్ఫోన్స్, ట్యాబ్స్, టీవీలు వంటి ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు ఇవ్వకూడదు.
- పిల్లలకు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు ఇచ్చి, ఒంటరిగా వదిలేయకూడదు వారితో తల్లిదండ్రులు లేదా ఇతర కుటుంబ సభ్యులు గడవడం ఉత్తమం.

**మామేశ్వరరావు బండాల**

**డాక్టర్ సోమేశ్వర నారంగి**  
చైల్డ్ సైకాలజిస్ట్  
రెయిన్ బోర్ చిల్డ్రన్ హాస్పిటల్,  
హైదరాబాద్

**మన దేశంలో ప్రతి 80మంది చిన్నారుల్లో ఒకరికి ఆటిజం సమస్య ఉండవచ్చునని ఒక అంచనా. ఈ సమస్యను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆటిజంపై అవగాహన కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఏటా ఏప్రిల్ 2న 'వరల్డ్ ఆటిజం అవేర్ నెస్ డే' నిర్వహిస్తున్నది. అసలు ఈ ఆటిజం అంటే ఏంటి, అది ఎందుకు వస్తుంది, రావడానికి గల కారణాలంటే? దాని లక్షణాలు, ఆటిజం వల్ల పిల్లల్లో ఎలాంటి అనారోగ్యం ఏర్పడుతుంది? ఈ సమస్యను ఎలా గుర్తించాలి, నిర్ధారణ పద్ధతులు, చికిత్సా విధానం తదితర అంశాలను నేటి ఊపిరిలో తెలుసుకుందాం.**

## పుట్టుకతో వంకర పాదాలా!

మాకు బాబు పుట్టాడు. కడుపులో ఉన్నప్పుడే శిశువు కాళ్లు (పాదాలు) వంకరగా ఉన్నట్లు పరీక్షల ద్వారా మాకు తెలిసింది. మిగతా ఏ ఇబ్బందులూ లేవు. ఈ సమస్య పూర్తిగా తగ్గతుందా? డాక్టర్ ను కలిస్తే.. త్వరలో చికిత్స మొదలుపెడతామని చెప్పారు. ఆవరేషన్ ఏమైనా అవసరం అవుతుందా? భవిష్యత్తులో ఇంకే మైనా సమస్యలు వస్తాయా? వివరించండి!

పిల్లల పెంపకం



**డాక్టర్ విజయానంద్**  
నియోనేటాలజిస్ట్ అండ్ పీడియాట్రిషియన్  
రెయిన్ బోర్ చిల్డ్రన్ హాస్పిటల్



**మీరు** చెప్పిన వివరాల ప్రకారం మీ బాబుకు క్రబ్ ఫుట్ (పుట్టుకతో పాదాలు వంకరగా ఉండటం) సమస్య ఉంది. పాదం లోపలికి వంగి, కిందికి తిరిగి ఉన్నట్లుంటే దానిని క్రబ్ ఫుట్ అంటారు. చికిత్స తీసుకోకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తే.. బిడ్డ నిల్వేవడం, నడవడం సమస్యలకు గురవుతాడు. సాధారణంగా క్రబ్ ఫుట్ పిల్లల్లో 80 శాతం వరకు పాదాలు వంకరగా ఉండటం తప్ప, ఇతరత్రా సమస్యలే ఉండవు. కానీ, 10 నుంచి 20 శాతం మంది శిశువుల్లో ఇతర జాయింట్స్ గట్టిగా ఉండటం, కడలికలు లేకపోవడం జరగొచ్చు. వేరే అవయవాల లోపం కూడా ఉండొచ్చు. కేవలం క్రబ్ ఫుట్ అయితే సరైన సమయంలో చికిత్స పొందిన పిల్లలు మెరుగైన ఫలితం ఉంటుంది. అయితే, మీ వైద్యుడిని కలిసి అవసరమైన పరీక్షలు చేయించి, వేరే ఏమైనా సమస్యలు ఉన్నాయో తెలుసుకోండి. క్రబ్ ఫుట్ వైద్య విధానాన్ని పాసేసే మెథడ్ అంటారు. ఈ విధానంలో శిశువు పట్టిన వారం, రెండువారాల తర్వాత, కాలను కాస్త తీర్చి, ఉండాలిని విడదగొట్టి వేస్తారు. ప్రతివారం ఓమెన్ చేసి, సరైన దిశలో ఉంచి మళ్ళీ పట్టి వేస్తారు. ఇలా చేయడం వల్ల క్రమేపీ కాల సరి అవుతుంది. కొన్నిసార్లు పాదాలను పట్టి ఉంచే కలహాలకు శుభ్రచికిత్స అవసరం పడొచ్చు. పీడియాట్రిక్ డాక్టర్ ను సంప్రదించడం అవసరం. చికిత్స తర్వాత ఫిజియోథెరపీ సహకారము తీసుకుంటే మంచిది. అలాగే శిశువైద్య నిపుణుడి సలహాను అనుసరించి మిగతా పరీక్షలు కూడా చేయించుకోవాలి. ఏమైనా సమస్యలు ఉంటే వాటికి చికిత్స తీసుకోవాలి. మీరు చెప్పిన వివరాల ప్రకారం కేవలం క్రబ్ ఫుట్ అయితే ఉంది చెప్పారు. పైన పేర్కొన్న విధంగా వైద్యుడి సలహా మేరకు ముందుకు వెళ్ళండి. కాగా, ఒక శిశువు ఈ సమస్యతో పుడితే, తర్వాత పుట్టేవారికి ఈ రిస్క్ ఉంటుంది. క్రబ్ ఫుట్ తో పుట్టినవారు పెరిగి పెద్దయ్యాక, వారికి పుట్టే అవకాశం కూడా ఈ సమస్య వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అయితే, కేవలం పాదాలు వంకరగా ఉంటే సమస్య లేదు. దీంతోపాటు వెన్నెముక, ఇతర జాయింట్స్ కూడా ఇన్వేట్స్ అయి ఉంటే ఈ తరహా రిస్క్ ఉంటుంది.

## స్నానం తర్వాత బ్రష్ చేయాలా?

**ఒకోసారి** హడావుడిగా, ఏదో అలోచనలో ఉండి బ్రష్ చేసుకోలేదనే విషయం మదిలోపొయి స్నానం చేసేస్తుంటాం. తర్వాత గుర్తొచ్చి అప్పుడు బ్రష్ చేసుకుంటాం. ఇది ఎప్పుడో పాపాపాటు ఒకసారి జరిగితే పర్మనెంట్ కానీ, అదే అలవాటుగా మాత్రం మాత్రం చర్మానికి నష్టమేనని హెచ్చరిస్తున్నారు ఆరోగ్య నిపుణులు. మనం పట్టు తోముకున్న పుదు బ్రష్ చేయాలి నోటి నుంచి చర్మం మీదకు చేరే అస్సాదం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందువల్ల నోటి చుట్టూ, గడ్డం చుట్టూ ఇరిటేషన్ వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. తర్వాత అది వెచ్చగా మిమిటిమిమి కారణమవుతుంది. బ్రష్ చేసే సమయంలో చర్మం మీదికి బదిలి అయిన బ్యాక్టీరియా వల్ల చర్మం మీద చుట్టూ కూడా ఏర్పడవచ్చని వైద్యులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అందుకే స్నానానికి ముందే బ్రష్ చేసుకోవడం సురక్షితం. ఒక వేళ స్నానం తర్వాత బ్రష్ చేయాలి వచ్చి ముఖాన్ని మర్రోసారి సుమ్మకో లేదా ఫేస్ వాష్ తో శుభ్రం చేసుకోవాలని సూచిస్తున్నారు.



**ముందే తినేయాలి!**

రోజూ వీలైనంత త్వరగా భోజనంచేస్తే గుండె రక్తనాళాల వ్యాధుల ముప్పు తగ్గుతుందట. నేవర్ కమ్యూనికేషన్స్ జర్నల్లో ప్రచురితమైన ఈ అధ్యయనం కోసం పరిశోధకులు 1,03,389 మంది నుంచి అహార విధానాలు, గుండె రక్తనాళాల జబ్బులకు సంబంధించిన సమాచారం సేకరించారు. వీరిలో 79 శాతం మంది మహిళలే. పరిశోధనలో పాల్గొన్నవారిలో వయసు 42 ఏండ్లు..

వయసు, లింగం, కుటుంబ పరిస్థితి మొదలైన సామాజిక పరిస్థితులు, ఆహారంలో పోషకాల నాణ్యత, జీవనశైలి, నిద్రా చక్రాన్ని పరిశోధకులు పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. పొద్దున్నే టిఫిన్ చేయకుండా భోజనం చేసేవారిలో ఒక్కో గంట అలసానికి గుండె రక్తనాళాల వ్యాధుల తీవ్రత 6 శాతం పెరుగుతుందని పరిశోధకులు కనుక్కొన్నారు. అంటే పొద్దునే 9 గంటలకు తినే వ్యక్తికి 8 గంటలకే తిన్న వ్యక్తితో పోలిస్తే గుండె రక్తనాళాల జబ్బుల ముప్పు 6 శాతం ఎక్కువగా ఉంటుందన్న మాట. 9 తర్వాత ఒక్కో గంట గడుస్తుంటే ఈ ముప్పు 28 శాతం ఎక్కువగా ఉంటుందని అధ్యయనం వెల్లడించింది. అయితే, ముందురోజు రాత్రి చివరి భోజనానికి తర్వాతి రోజు ఉదయం భోజనానికి మధ్య విరామం ఎక్కువగా ఉంటే గుండె రక్తనాళాల వ్యాధుల ముప్పు తక్కువ. అలా ఈ పరిశోధన రోజూ పొద్దున, సాయంత్రం భోజనాలు వీలైనంత త్వరగా ముగించే యాలని వెల్లడిస్తున్నది. గోబల్ బర్న్ ఆఫ్ డిసీజెస్ అధ్యయనం ప్రకారం ప్రపంచ ప్రజల్లో మరణాలకు కారణమయ్యే వ్యాధుల్లో గుండె రక్తనాళాల సమస్యలే ముందువరసలో ఉన్నాయి.

2019లో గుండె సమస్యలతో 18.6 మిలియన్ల మంది మరణించారు. వీటిలో 7.9 శాతం మరణాలకు ఆహారపు అలవాట్లే ప్రధాన కారణంగా నిలిచాయి. అంటే... 'ఈ కరహా వ్యాధుల పుట్టుక, అభివృద్ధిలో ఆహారం కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నది తెలుస్తుంది. పశ్చిమ దేశాల సమాజాల ఆధునిక జీవనశైలి రాత్రి భోజనం మరీ ఆలస్యంగా చేయడం, పొద్దునే టిఫిన్ తీసుకోకపోవడం మొదలైన ఆహారపు అలవాట్లకు దారితీసింది. అయితే, ఉదయం, రాత్రి భోజనాలు వీలైనంత తొందరగా ముగించుకోవడం అలవాటును స్వీకరిస్తే గుండె రక్తనాళాల వ్యాధుల ముప్పు తగ్గించుకోవచ్చు' అని పరిశోధకులు పేర్కొన్నారు.



## గైఫోసేట్.. గర్భిణులకు ముప్పు

గైఫోసేట్ పంటల్లో కలుపు నివారణకు వాడతారు. ఇది వంటలకు హాని కలిగించకుండా సులభమైనదిగా ఉంటుంది. కాబట్టి, రైతులు దీన్ని విస్తృతంగా వాడుతున్నారు. ఏండ్ల తరబడి జరిగిన అధ్యయనాల ద్వారా గైఫోసేట్ మనుషుల్లో క్యాన్సర్ కు కారణం కావచ్చని భావిస్తున్నారు. ఆహారం రూపంలో అంతగా హాని కలిగించే సమస్యలే గైఫోసేట్ అధునిక రసాయనాలు మనుషులను వివిధ రకాలుగా ప్రభావితం చేస్తాయి. చర్మం మందతుంది. క్యాన్సర్ ముక్కు రంధ్రాల్లో ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. కొన్నిసార్లు తీవ్ర తను బట్టి కాలేయం, కిడ్నీల పనితీరును దెబ్బతీస్తుంది. మరణం కూడా సంభవించవచ్చు. అంతేకాదు... గైఫోసేట్ గర్భిణుల మీద మరింత దుష్ప్రభావం చూపుతుంది. గర్భధారణ సమయం ఏ కొంచెం తగ్గినా కూడా పుట్టడం శిశువు జీవితంపై ప్రతికూల ప్రభావాలకు దారితీస్తుంది. పైగా బిడ్డ పుట్టకముందే శాశ్వత సస్థం కూడా జరగవచ్చు. బిడ్డ పుట్టిన తర్వాత కూడా శరీరం పెరుగుదలకు సంబంధించిన సమస్యలు తలెత్తతాయి. గర్భిణులపై గైఫోసేట్ ప్రభావం గురించి అమెరికాకు చెందిన 'ది ఎస్సోసియేషన్ ఫోర్ హెల్త్ యూనిట్' జరిపిన సర్వేలో ఈ వివరాలు తెలిశాయి.



అధ్యయనం కోసం పరిశోధకులు 18-40 సంవత్సరాల మధ్య వయసున్న 77 మంది మహిళల్ని ఎంచుకున్నారు. వీరిని 2015 జూన్ నుంచి 2016 జూన్ వరకు పరీక్షించారు. వీరి మూత్రం సమూహాల్లో దాదాపు 98 శాతం మందిలో గైఫోసేట్ అవశేషాలు చెప్పుకోదగ్గ స్థాయిలో ఉన్నట్లు గుర్తించారు. పట్టణ మహిళలతో పోలిస్తే గ్రామీణుల్లో ఈ సమస్య ఎక్కువగా ఉన్నట్లు ఈ అధ్యయనంలో తేలింది. మొదట్లో దీనికి కారణం స్వీళ్ల కావచ్చని అనుకున్నారు. కానీ కలుపు నివారణకు గైఫోసేట్ వాడటం వల్ల అయో పంటలను ఆహారంగా తీసుకోవడంతో ఈ దుస్థితి దాపురిందిన ఇప్పుడు అనుమానిస్తున్నారు. ఇది చిన్న అధ్యయనమే అయినప్పటికీ ఆహారం విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలనేది పరిశోధకుల హెచ్చరిక. మరో విషయం... గర్భిణులు తమ తొలి మూడు నెలల కాలంలో ఈ కలుపు నివారణకు దూరంగా ఉండాలని హెచ్చరికలు. లేదంటే తల్లికాదు ద్వారా కలుపుమందు అవశేషాలు పిల్లలకు చేరుకుంటాయి. కాబట్టి, రైతులు కూడా గైఫోసేట్ కు ప్రత్యామ్నాయాలను వాడాలి. గర్భిణులు తొమ్మిది నెలలపాటు ఈ కలుపుమందు ప్రభావం అసలే పడకుండా జాగ్రత్త పంచాలని పరిశోధకులు సూచిస్తున్నారు.